

Ese de două ori în septemana: Joi-a și Duminică; era când va pretinde importanța materielor, va esi de trei sau de patru ori în septemana.

Pretului de prenumeratiune.

pentru Austria:

pe anu întregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patraru 2 fl. v. a.

pentru Romani'a și strainetate

pe anu întregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespunzinti ai nostri, și de-ardreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa și corespondentiile, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditiua; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publică.

Pentru anuncie și alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde câte 7. cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadindu. Pretiulu timbrului câte 30 cr. pentru una data se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA.”

„*Appropiandu-se lun'a lui iuliu, candu tôte abonamentele de pre semestrulu primu și trimestrulu alu doilea espiu, provocămu cu onbre pre toti domni prenumeranti ai nostri de acesta categoria, să grabesca a-si renou abonamentele, pentru ca să nu fimu necesitati a li intrerumpe espedarea foiei; cu o cale provocămu pre toti căti ar dori a intră in numerulu prenumerantiloru și cetitoriloru nostri, să binevoiesca a ne onora cu prenumeratiuni noue.* —

Programulu nostru și modulu de aপরার se desvoltare alu aceluia in fôia noastră sunt — cum credemu, destulu de bine cunoscutu Publiculu romanu întregu.

Interesulu specialu ce fôia noastră are să ofera natiunei in celu mai de aprôpe periodu de timpu, este a supr'a pertractariloru de impacatiune cu Serbiu in Corlovetiu, și rezultatele și — epochalele consecintie ale acelor pertractari, cari — desi nu succesera in deplinatate dupa dorinti'a și staruinti'a noastră, totusi sunt calificate d'a ni completă ierarchi'a natiunale ortodossa, și prin acest'a natiunea — cu vre-o 50 — 60,000 de fii pr'amati, cari de multu se considerau ca perduti pentru ea, și d'a estinde influinti'a și cultur'a romana spre tienuturi, unde de unu seclu și mai bine romanismulu a fostu sugrumatu de totu!

In Foisiora avemu se începemu a publică una *novela istorica* mai lunga de unu interesu nespusu și de o frumsetia incantătoria.

Preste totu „Albina,” pre cătu modestele poteri ni vor iertă, are să devina din ce in ce totu mai multu corespunzitoria scopulu ce si-a prefuptu, și — deca pan' acuma multi ni se plansera și caira că n'au urmarit'o regulatu cu atentiunea loru, credemu că — și mai multi se vor cai cei ce in urmatoriulu semestru vor trece-o cu vederea.

Preturile remanu și mai departe cele moderate, ce se vedu in fruntea foiei, și — recomandămu și asta data tramitarea baniloru prin avise sau asemnate postale, cari oferu tôte doritele inlesniri.

Pesta, in 6 iuliu n. 1871.

Per aspera ad astra — prin nefericire la fericire este și trebuie să fie devisi'a unei nefericite tieri, dacă nu vre să renuncie la nalt'a misiune ce-i este destinata in vertutea trecutulu ei istoricu și a postulateloru presentelul. Acesta devisi, in consecinti'a finala totdeun'a mantuitoria, Francia, acesta sangeranda sora a noastră, a priceput'o și a inscrio pre stindardulu seu republicanu, sciindu că cu cătu mai infricosiatu este caotele ce o copere acuma, cu atātu mai mangaitoria, mai fericitoria va fi lumin'a la carea are să strabata prin intunereculu noptii. Si eca că in intunereculu mare, in desperata situatiune, s'a ivitu dejă o radia de lumina ce profetiesce mantuirea acestei multu cercate tieri. Intréga Europa stă inca sub impressiunea neasteptatulu rezultatu alu grandiosulu imprumutu natiunale, admirandu prompteti'a de sacrificia a natiunei franceze, și eca acuma altu rezultatu imbucuratori — asisderia neasteptatu alu alegeriloru suplenitorie, ce se intemplara in 2, 3 și 4 iuliu. Dintre cei 120 de alesi, 90 sunt toti republicani moderati! Monarchisti, Bonapartistii și Bourbonii in tocmai ca Orleanistii și

legitimistii facura unu mare fiasco! Prin aceste alegeri deci partid'a republicaniloru, respective a guvernulu actualu, a devenitu in majoritate. Form'a definitiva de guvern in Francia — fora indoiela, va fi republicana; dlu Thiers, siefulu republicei moderate, astadi este asigurat in positiunea lui, numai să remana fidelu solemnelor promissuni ale sale, să pôte cu mana energica frenule regimulu și să dee fora crutiare in ori ce pretendinte de tron si in mamelele acestora.

Cea mai mare, mai intemeiata sperantia intru consolidarea republicei, spriginulu celu mai eficace ce pôte asceptă dlu Thiers, se concentrédia in *Leone Gambetta*, care fii realesu in două locuri, in Marsilia și in Parisu. Despre calitatile acestui barbatu am avutu ocaziunea d'a vorbi mai de multe ori; — astadi candu nefericit'a tiera nu o scapata inca de intrigile monarchistiloru, ultramontaniloru și ale ceteloru dereactunari, astadi dicemu că Francia nu are barbatu atātu de credintiosu republicei, atātu de inversunatu, neimpacabilu contrariu alu monarchistiloru ca pre *Gambetta*. In classiculu seu discursu rostitu la Bordugalia in 26 l. tr. si-a espusu sublinulu seu programu care se cuprinde in instructiunea masei ignorante, căci numai prin luminarea poporulu, a tuturoru classelor, se pôte realisa grandios'a opera de regenerare a Francei. „*Sangele, osulu, medu'a Francei trebuie regenerare. Spre acest'a trebuie și sacrificămu timpu, bani, tôte ce avemu,* — dise la incheiare marele și luminatulu patriotu, adevratulu tribunu alu poporulu.

In situatiunea de astadi a Francei, numai *Gambetta* este chiamatu și capace a sustien republic'a, unic'a mantuitoria pentru Francia, căci o energia, unu sufletu inflacaratu și sublimu, unu caracteru nepatatu și neegoisticu, cum este *Gambetta*, intréga Francia — nu, intréga Europa nu are. Sciu conservativii, reactunarii și toti adeverintii Monarchiei, ce inesorabilu contrariu a loru este acestu ilustru barbatu și pentru aceea au inceputu a-lu denunciă prin press'a loru servila. —

In parlamentulu Angliei s'a propusu camerei spre desbatere, și inca din partea regimulu, cestiunea numita *Ballot*, adeca cestiunea despre alegerile secrete atātu in comune, cătu și in camera. Unu pasu mai departe acest'a și in privinti'a alegeriloru, unde nu vor mai poté influintiă putericii pe bietii votisatori, desi coruptiunea nici prin acestu modu de alegere nu este eschisa. —

In Italia bucuri'a este generala, pentru că in fine intrigele nu au mai potutu tiené cursu cu natur'a. Centrulu istoricu și naturalu alu Italiei s'a restituitu in fine la 1. iuliu. Victoru Emanuelu, regele Italiei, residee in centrulu de odinora alu teritoriulu numitu „*orbis terrarum*,” acolo unde residea odinora Romulu, acolo unde residea și straplantatoriulu nostru *Traianu Roma astadi este capitala Italiei*. Iubimu Roma, nu Roma papala ci Roma pagana, căci acest'a este mam'a noastră, ér traditiunea ei este santa pentru noi.

Parintele Pap'a éră se plece de acolo la intrarea lui Victor, dar mai pe urma s'a cugetatu, că e pré betranu spre a întreprinde o calatoriă asi'a de ndepartata, dupa cum éră cea proiectata adeca spre Corsica. —

Russia e ne'nteruptu activa. Cu deosebire mare resfara facu pasii de anes-

siuni ai Turciei prin Africa, — dupa cum se dice, imbuldita de Russia, care n'are altu planu decâtu a-lu incurcă pe bietulu Sultanu astfelu, încātu se-i sara și ceia lalti mari poterici in capu. Dar Angli'a o pazesce si-i dă peste ghiare, candu vede, că Turcia și cumpere si-si acatia de gātu câte unu ghiltiu. —

Trecendu la ale nôtore din intru, avemu de insemnatu cumca Camer'a deputatiloru din Viena și a nune asia numit'a *partida constitutiunala* face mare opositiune guvernulu lui *Hohenwart*, căci n'ar voi multiamirea Boemie și Galicie, in sa la tôte ocaziunile se blameza, căci cu cătu sunt oratorii acestei fractiuni mai numerosi, cu atātu mai multi din trensii votéza cu ministeriulu.

In siedinti'a de la 4 iuliu a casei magnatiloru din Viena, candu éră pre tapetu desbaterea bugetulu pre anulu 1871, au stralucitu mai multi *archiduci, prelati* și alte notabilitati feudali. Infacișirea acestoru inalte persône au facutu mare sensatiune, era press'a face multa sfara in tiera. Caus'a este pentru că domni archiduci de la siedinti'a din 4 fauru 1868 pana acuma nu s'au infacișiatu nici o data la aren'a parlamentaria, căci sistemulu dualisticu nu li veniă la socotela, nevrendu densii să participe la desbaterele parlamentulu unei Austrie, care nu mai representa „intregulu imperiu,” dupa ce Ungaria a capetatu constitutiunea ei.

Domni prelati — asisderia din anulu 1868 n'au mai onoratu parlamentulu cu cinsti'a loru presentia, din caus'a stergerei *Concordatulu* adeca a conventiunei incheiate intre Austria și pap'a de Roma pentru regularea cestiuniloru bisericesci.

Ce este caus'a că aceste inalte persône acuma dupa trei ani de dile, acuma candu domnesce *Hohenwart*, a carui politica e mai liberala decâtu ceea a „credintiosiloru constitutiunei,” cum vine de aceste inalte si cinstite persône consentu — celu putien la parere, cu politic'a lui *Hohenwart*, de care nemtii se temu că-i va impinge in braciule federalismulu, i va dá pre man'a Cehiloru?! Iubitul cetitoriu să cugete insusi pana i vomu dá noi respunsu detaiatu cu alta ocaziune.

In 30 iunie laudatulu ministeriu capetă o palmuire politica și financiaria — cătu de buna, despre care in sa credintiosii lui tacu. Ministrulu de finantie adeca ceruse de la Camera unu creditu de 11 milioane. Acestu creditu a vrutu să fia o parte intregitoria a deficitulu de 60 milioane pe care ministrulu austriacu de finantie l'a prognosticatu pre anulu curinte Partid'a vechia austriaca cu posesorii mari de pamentu au denegatu acesta operatiune prealabila de creditu. Au denegatu deci si acoperirea deficitulu de 60 de milioane pre calea creditulu. Dar regimulu austriacu se va desdaună — prin *credintiosii constitutiunei magiarie*, precum satirisă o fôia magiara pre aderinti guvernulu lui *Andrássy*. —

Comisiunea esmisa pentru a face unu elaboratu de dupa care are să se infintieze *notariatele publice* in Ungaria — precum se anuncia, si-a incheiatu lucrurile sale. Dupa elaboratulu acestei comisiuni, notarii publici vor avé a face totu acele studia ce se receru avocatiloru. Atâta informatiune ni poturam castigă pan' acuma, — candu va strabate intregulu elaboratu in publicitate, vomu relată in detaiu despre elu.

Delegatiunea romana incheiandu pertractarile de impacatiune cu fratii

serbi, astadi plecă din Carlovetiu și dlu eppu *Ivacovicu* cu dlu *Babesiu*, cari mane, vineri, celu tarđu sambata dupa média-di vor sosi aici in Pesta.

Carlovetiu, in 2 iuliu n. 1871.

(*Pertractarile de complanare amica intre romani și serbi și rezultatulu loru.*) Ieri, sambata in 19 iunie/2 iuliu, dupa médiadi la 6 ore, in curtea metropolitana de aici, se subserisera actele de invoieia, compuse prin cele mai seriose consultări și pactări in timpu de 16 dile intre Delegatiunea romana a Congresulu romanu natiunale din Sibiu și in Delegatiunea serbesca, a Congresulu natiunale serbescu de aici. —

Deca despartirei ierarchice ce a avutu locu intre romani și serbi la anii 1864 și 1865 nu i se pôte contestă caracterulu de adevratu epochale pentru natiunea romana și bisericea dreptredintiosa din imperiulu austriacu, apoi actele de complanare ce se incheiara astadata aici — de sicuru sunt menite a incoronă acea epoca memorabile.

Causele comune de cari s'a lucratu și cari de repetite ori au fostu amintite și chiar aplicate in colonele Albinei, in putiene cuv. into — sunt: *averile comune și comunele mestecate*, inca nedespartite. Mai specialu le vomu atinge asta data la rondulu loru.

Dupa statoririle sinodulu episcopescu din anulu 1864 și dupa dispusetiunile maiestatie, omise pe temeiulu acelor statoriri, aceste cause comune, conformu naturei lor de dreptu mai multu publicu de cătu privatu, aveau să fia deslegate pre cale politica-administrativa; pre acesta cale desbaterile s'au fostu inceputu și inaintasora pré desulu, candu — de o data stramutandu-se sistem'a politica de statu, a cele cause devenira in manele Ministeriulu ungurescu, carele prin art. IX. de lege din anulu 1868 li croi o alta sorte, decretandu — in contra dorintii și votulu reprezentantiloru romani, ca a supr'a acelor cause comune, precum preste totu a supr'a veri căroru cause controversate, escate din actulu despartirei ierarchice, să se incerce de nou o complanare amica intre ambele parti, ér deca acea incercare ar remané fora efectu, să se faca procesu judecatorescu formale naintea unui tribunalu ce se va delegă de MSA a nune pentru aceste cause.

Pentru scopulu d'a întreprinde *nou'a incercare de complanare amica*, Congresulu romanescu din tómn'a anulu 1868 a aflatu cu cale a delegă o comisiune de 9 membri sub presiedinti'a Metropolitulu *Sioguna*, respecti-ve a episcopulu *Ivacovicu* din Aradu ca substituta, dandu acestei comisiuni mandatulu, ca pre basea pertractariloru de asemenea natura din anii 1864 și 1865 să caute a mediloci o impacatiune amica, punendu-se in atingere și conlucrare cu Congresulu serbescu, respecti-ve cu o Delegatiune ce spre acestasi scopu și cu asemenea mandatu ar esmite Congresulu serbescu.

Congresulu serbescu abiă in sesiunea sa din véra trecuta a ajunsu a se pronuncia in acestu obiectu, și — dupa multa esitare, in fine s'a invoitu a delegă și din parte-si o asemenea comisiune de 9 membri sub presiedinti'a administratoriulu patriarchale, episcopulu *Stoicovicu*, — dar numai cu mandatulu ca — *ori-ce va ajunge a combină cu Delegatiunea romana, se ié „ad referendū”* adeca spre a subterne Congresulu, — pre candu Delegatiunea romana avea o impoterire mai ampla, a nune dreptulu, d'a essecută numai de cătu statoririle in privinti'a comunelor mestecate, deca partile de a dreptulu interesate s'ar invo; mai departe dreptulu d'a efectui si alte acte de urgentia; ér statoririle in privinti'a fonduriloru și monastiriloru a le subterne spre aprobare definitiva sinodelor eparohiali din Aradu și din Caransebesiu, pre cari propriele privescu aceste afaceri.

Delegatiunea romana se compune — afora de presidiu amintitu, din domni protopopi Sim. Bica din Orade si J. Popoviciu din Mircina, secretariulu de statu G. Joanicu, deputatii dictali: Ant. Mocioni, V. Babesiu din Pesta si Sig. Popoviciu din Aradu, avocatulu Const. Radulescu din Lugosiu si supra-teniuțele in pens. J. Balnosianu din Panciova.

In Delegatiunea serbésca s'au alesu — afora de susnumitul presedinte, domni: archimandritulu Bezdinulu Jivcoviciu, conducetoriulu partitei nationale in Congresu Dr. Suboticiu, deputatii dictali P. Cernoviciu, si Sv. Mileticiu, deputatii congressuali Dr. Mandiciu din Buda, Dr. Casapinovicu din Panciova, Dr. Mivosavleviciu din Versietiu si Pullio din Aradu; — mai tardiu pentru unii membri absentii s'au numitu suplinți: protopopulu Bisericeii-albe Stefanovicu si avocatulu Dimitrieviciu din Temisióra.

Delegatiunea romana constituindu-se inca in optomvire 1868 sub presedintia dlui eppu Ivacicovicu si-a alesu de secretariu si referinte pre Babesiu, si a insarcinatu o subcomisiune cu pregatirea tuturor celor necesarie pentru deslegarea problemei sale. Acésta subcomisiune s'a compus din membrii Ant. Mocioni, G. Joanicu si V. Babesiu, si ea mai vertosu a staruitu ca Congresulu serbescu se esmita si elu diu parte-si o Delegatiune, ér apoi la acésta Delegatiune a staruitu ca se numésca o subcomisiune pentru prepararea celor necesarie in contielegere cu subcomisiunea romana.

Astfelu s'a intemplantu de asta iérna dnii P. Cernoviciu, Dr. Mandiciu, Dr. Mileticiu si Dr. Pavloviciu au fostu avisati prin presedintele-administratoriulu patriarchale ca se se puna in contielegere cu subcomisiunea romana din Pesta si se pregátésca materialulu cestiuiloru de delegatu. Astfelu au avutu locu conferintie subcomissionali in Pesta la locuinta lui Cernoviciu; astfelu s'au elaboratu unele punte de invoiéla, despre cari la timpulu seu s'a facutu in „Albina“ darea de séma necesaria. Dr. Mileticiu, desi se aflá detienutu in Vatiu, totusi elu a fostu cercetatu acolo de Mocioni si Babesiu si — i s'au comunicatu puntele de invoiéla, câte s'au potutu staveri, si — densulu pan' la monastiri, tóte le-a aprobatu; chiar si in privintia monastiriloru cuventulu-lui din urma a fostu, cá Hodosiulu se se lase romaniloru. Trebue acésta amintitu la acéstu locu, pentru ca se spunemu, cumca densulu mai tardiu, de repetite ori s'a incercatu a impedeá impacatiunea. A nune intr'unu articlu alu seu, din Vatiu, publicatu in „Zastava“ de vineri-trecuta, redica câte tóte dificultati! La acéstu articlu vomu reveni alta data desclinita.

Resultatulu conferintieloru din Pesta, deci, cu carele in scriu si subscrisu de Babesiu si Dr. Mandiciu ca esmisii ambeloru subcomissioni pentru stilisarea punteloru, subcomisiunea Delegatiunei romane, la provocarea facuta prin escel. sa presedintele Congresulu serbescu Arseniu Stoicovicu, in 4/16 iuniu a. e. s'a infacisiatu in Carlovétiu, — este pre scurtu urmatoriulu:

1. Din cele dóue fonduri principale, administrate in Carlovétiu, unulu asiá-numitu *ne-alienabilu*, celalaltu *clericalu* se se dee romaniloru unu capitalu de 250,000 fl. si *interesele* de 6, séu celu putienu de 5 la suta, incependu din aprilie 1865, candu Congresulu serbescu s'a pronunciatu pentru acelu capitalu.

2. Fondurile, celu asiá-numitu „*Fundus instructus Diocesis aradiensis*“ si celu intemeiatu de Raiaciciu pentru unu seminaru romanu, se se dee întrege romaniloru.

Solvirea resp. predarea se se faca in numerariu séu in obligatiuni cu garantia pupilaria, între cari obligatiunile mocioniane se prefacu.

3. Fondurile din Buda-Pesta, celu scolaru si celu de pensii, se se imparta in dóue parti egali, scotiendu-se mai antaiu din ele unele fundatiuni pure serbesci, dar colectivminte administrate.

4. Asemenea se se imparta si fondulu Ballianu de stipendia.

5. Unu fondu scolaru, ce se administra cu celalalte in Buda-Pesta si privescu Preparandi'a din Aradu, se se ceda întrege romaniloru.

Pasit receruti pentru scóterea acestoru fonduri de sub ingrirea guvernului, si impartirea loru e se se faca printr'o comisiune mista.

6. Monastiri se se ceda romaniloru dóue, Hodosiulu si San-Georgiulu.

7. In privintia comuneloru mestecate romanii, resp. Babesiu se se faca o propunere. —

Punturile de invoiéla se se priveáca fiecare de sine statoriu si primirea si efectuirea unuia se nu depinda de celelalte. —

Prim'a obligatiuni respective esmitate, ca s'a facutu subcomisiunei romane in Carlovétiu — a fostu, ca — punteloru de invoiéla a subcomissioniloru nu se atribuesca nici o valóre oficiala, fiindu ca subcomisiunea serbésca n'a avutu nici unu mandat de la Congresu, ér Dr. Pavloviciu a luatú parte la acele debateri numai din gresiéla. S'au primitu deci acele punte numai ca *prstensiuni formulate din partea romana*, ér Babesiu a fostu provocatu a formulá unu modu de deslegare si pentru comunele mestecate.

Acésta pasire si resp. dechiarare a delegatiloru serbi a fostu impulsulu, de membrii subcomisiunei romane indata dupa dóue conferintie si concertari cu barbatii de frunte ai serbiloru — decretara a convocá fora tóta amenarea intréga Delegatiunea romana la Carlovétiu, si apoi a presentá Delegatiunei serbesci postulatale întregei Delegatiuni, — déca o data propuneriloru de invoiéla, in comunu formulate, nu li se atribue valóre de propuneri comune. Intr'aceea concertarile informative s'au continuatu cu corifeii Delegatiunei si al Congresulu serbiloru, Babesiu a formulatu propunerea in privintia comuneloru mestecate si — incuviintata de subcomisiune, a comunicat'o Delegatiunei serbe. — Este de insemnatu cá Babesiu si cu subcomisiunea, prevediendu ndevingibilele gre utati ce ne-aperatu aveau se intampine statorirea de dispuzetiuni speciale pentru fie-care cestiune si obieptu de despartire, a creditu de necesitate a usura lucrulu prin normarea de regule mai multa generale, lasandu celoru interesati aplicarea loru speciale dupa impregiurárele locali.

In 10/22 iuniu, prin sosirea membriloru romanii Balnosianu, Radulescu si Bica, completandu-se Delegatiunea romana, ea indata s'a intrunitu in sedintia plenaria si ascultandu reportulu detaiatu si lamuritu alu subcomisiunei, si examinandu elaboratele ei a sup'ra cestiuiloru de delegatu, respective punturile de pretesiuni formulate de subcomisiune, tóte le-a aprobatu in generalu, ér in specialu a facutu dóue mici adause integritórie. In urmatoriele zile au sositu si ceialalti doi membri ai Delegatiunei romane, dnii Sig. Popoviciu si protopopulu Ioane Popoviciu, si de aci in colia ambeloru Delegatiuni s'au intrunitu in sedintie si resp. conferintie comune, pentru cari Congresulu serbescu mai preste totu 'si suspinsese sedintiele publice si tiencea numai conferintie pentru a dá dreptiunile — desu cerute — Delegatiunei sale.

Conferintie private, parte între subcomisiunea romana si Delegatiunea serbésca respective unii membri de frunte a ei, parte între Delegatiunea romana si cea serbésca, s'au tienutu 15, sedintie comune formali ambele Delegatiuni au tienutu trei, Delegatiunea romana de sine — patru. Va se dica, in timpulu de 16 zile, barbatii de incedere ai nostri avura 22 de intaliri si consultatiuni. Avemu se venimu acum la resultatulu atótoru fatigia, cari pre toti ii obosira, ma pre unii ii adusera aprópe se-si pérda tóta rabdarea!

Cine s'ar apucá se scrie decursulu acestoru conferintie si concertatiuni si cu tóte tasele si episódele loru cu de a menuntulu, ar avé se serio o carte voluminósa: nóa nici ni este chiamarea, ba impregiurárele nici ni iérta a vorli despre tóte; si asiá ne vom adoperá a spune cátu se póte de scurtu si precisu — numai resultatulu si cu câte unu momentu de specialu interesu.

Ad. p. 1. de mai susu. Delegatiunea serbésca, tienendu conta de votulu conferintiei congressuale ce s'a manifestatu in acésta privintia, ofere numai o suma aversionala de 300,000 fl. v. a. din carea cam 255.000 se se solvésca in obligatiuni private cu garantia pupilaria, (obligatiuni ale Mocionesiloru, a lui Pavloviciu din Temisióra, Maniu si Udria din Lugosiu.) 25,000 fl. in obligatiuni rurali dupa valórea nominala, ér cam 20,000 fl. in numerariu. Mai adange apoi conditiunea ca prin acésta suma se fia impacate ori ce pretesiuni ale romaniloru la resiedintiele si averile episcopali din Temisióra si Versietiu. In casu de primire, interesele de la 1. iuliu se compéta romaniloru. Ofertulu acest'a se aiba valóre obligativa pentru serbi numai pan' la ultim'a septembrie 1871. —

Delegatiunea romana dechiará cá prin modulu solvirei, a nune prin obligatiunile ru-

rali, efectivulu sumei de 300,000 fl. scade cu 5—6000, prin ce, precum si prin conditiunea adausa in privintia pretesiuniloru pentru resiedintia — prim'á din partea ei se fa — dupa ins — ce o ar — totu — primescu ofer — ad refer — dum — substerne sínódeloru eparohiali din Aradu si Caransebesiu. —

Pretesiunile Delegatiunei romane, formulate mai susu sub 2, 3, 4 si 5 — se primescu. —

Ad. p. 6. Delegatiunea serbésca dechiará cá nu se póte invoi a se cede romaniloru nici o monastire.

Delegatiunea romana cu parere de reu ie acésta dechiaratiune spre sciintia si o va reportá sínódeloru eparohiali. —

Ad. p. 7. In privintia comuneloru mestecate, Delegatiunea serbésca a statu cu tóta poterea langa pretesiunea ca se se statorésca regule cátu mai speciala, si primindu ea cele mai multe dintre principalele formulate in generalu de Babesiu, si mai adaugendu unele, a staruitu pentru specialisarea loru aplicativa la casuri concrete. Delegatiunea romana — nu s'a opusu dorintiei si pretesiunei de specialisare si astfelu desi in lupta cu multa greutáti, s'a combinatu unu operatu specialu, relativu la comunele mestecate. Acestu operatu pórtá titulu de — „*Invoiéla a sup'ra comuneloru mestecate serbesci si romane din fóstele eparohii ale Aradului, Versietiuului si Temesiórei.*“

Din XX de punte ale acestui operatu, celu mai a nevoia votatu, si — a carui deslegare multi o tienu de fórte problematica, este puntulu VII, despre impartirea sesiuniloru parohiali. Fratii serbi au pretinsu mortiaiu, (si tóte ustenele romaniloru de a-i abate de la acésta pretesiune au fostu in vanu!) — ca ori-ce minoritate peste 100 de suflete, mácar d'ar stá facia cu o majoritate de 10 séu de 20 de ori mai númeroá, se capete — acolo unde este numai o sesiune, *diuemetate*, unde sunt mai multe, *un'a intr'éga*, fora tóta desdaunarea celelalte parti; unde sunt 3 séu mai multe sesiuni se se faca o impartire proportiunata si ecitabile. Romanii au oferitu impártire asemenea cu minoritátele ce ajungu 75 de procentuale majoritátenoru, au oferitu mai tardiu impártire asemenea cu minoritátele preste 50 de procente; au marsu apoi pana a oferit *diuemetate de sesiune* la ori care minoritate peste 100 de suflete; insa — indesiertu. In fine deci romanii considerandu cá primirea definitiva este la inási comune, din oportunitate, pentru ca operatiunea de despartire a comuneloru se nu suferé impedeáre, pre langa acésta motivare au primitu pretesiunea Delegatiunei serbeaci, carea desi la prim'a vedere pare indreptata contra romaniloru, tocmai atátu de usioru se póte indreptá contra fratiloru serbi. —

Ca punturile de invoiéla se se considere si efectuiésca fie-care de sine, s'a primifu. Asemenea s'a primitu in contielegere comuna ca opera de despartire a comuneloru mestecate se se incépa cu inceputulu lui septembrie. Dar in privintia acestui puntu atátu de momentosu va dá deslucirea necesaria insusi operatulu susamintitu, pre carele ilu vomu tramite Albinei pentru nrulu urmatoriu, ér comentariiele ce se vor recere le vomu face succesivminte a sup'ra tuturor punturiloru. —

Intr'atá'a se cuprinde — pre scurtu — opulu de impacatiune ce s'a incheiatu si subscrisu ieri aiciá. Are acum se urme primirea lui in Congresulu serbescu, ce nu se trage la indoiéla, fiindu cá tóte punturile s'au statoritu in contielegere cu conferintiele Congresulu; are apoi se succéda substernerea, pertractarea si primirea in sínódele eparohiali romane din Aradu si Caransebesiu, spre care scopu acéstea vor fi provocate a se aduná cátu mai rendu, a nune celu din Aradu pre dí'a de 6, ér celu din Caransebesiu pre dí'a de 10 august st. nou, cu atátu mai vertosu, cáci partea serbésca, pre cum spuseramu mai susu, doresce a margini valórea actulu de impacatiune celu multu pana la 18/30 septemvire a c.

Acum deci este la Congresulu nationalu serbescu ca se incuviintieze puntu de puntu statorivile Delegatiuniloru, apoi ca sínódele óstre eparohiali din Aradu si Caransebesiu se primésca, ér poporatiunile nóstre prin comunele mestecate se se invoiésca la modalitátele combinate ca *svatu* pentru ele in casurile de despartire.

Desi, precum amintíramu mai susu, dlu Dr. Mileticiu, principalulu conducetoriu nationalu, 'si redicá vócea pentru de a ingraná si

impedeá incuviintierea acestoru statoriri astfelu precum s'au combinatu si subscrisu ele, si desi dlu membru alu Delegatiunei serbesci, P. Cernoviciu, sambata in ór'a decis'va sosl ai — si se opuse — Ddieu ar aci, dupa ce feliu — inspiratinni — incheiarei pactulu, dandu *svatu* separatu sub cele mai de nemica preteste, — totusi aprobarea din partea Congresulu serbescu nu este permisu a se trage la indoiéla, si ea va urmá dóra inca in decursulu septemanei urmatorie; cáci — precum am atinsu, tóte invoiélele Delegatiunei serbesci s'au scacutu pre temeulu incuviintiariloru prealabli din partea conferintieloru congressuale.

Alt'a este cu sínódele nóstre. Acelea prin informatiunile si deslucirile ce Babesiu a datu membriloru loru cu ocaziunea sesiuneloru de estu timpulu, inca erau mare parte ingagiate, dar prin abaterile ce se fecera la staruinta Delegatiunei fratiloru serbi, s'au facutu necesarie altele, nóue informatiuni si lamuriri, si resultatulu acestora — cine l'ar poté sci cu positivitate! De aceea Delegatiunea romana a trebuitu in privintia concernintieloru punte se observe tóta rezerv'a.

Déca puntele de invoiéla s'ar acceptá si respective aprobá de ambelateralile ultimele instantie amintite, atunci ar avé se urme procesu numai in *privintia monastiriloru*; ér déca nu s'ar aprobá, procesulu ar avé locu in *privintia tuturor punturiloru de un'a séu alta parte neaprobate*. Pentru casurile de procesu in *privintia comuneloru mestecate*, s'a primitu in contielegere, ca se se cera deslegarea *tribunalulu regiu din Pesta*, pe séma provincialulu, si a *tribunalulu militariu din Temisióra*, pe séma confinulu militariu. Pentru casulu de procese in *privintia monastiriloru, resiedintieloru si chiar fonduriloru*, Delegatiunea romana va avé a se ingrigi de delegarea unui tribunalu. —

Cu atá'a credemu a poté incheia pentru asta data, mai amintindu numai inca, cá ambele Delegatiuni impreuna s'au constituitu si au lucratu sub presedintia Esc. Sale episcopulu administratore patriarchalu Stoicovicu, functiunandu Il. Sa dlu eppu Ivacicovicu de V. presedinte, Babesiu de notariu pentru protódelele si actele remane, ér Dr. Casapinovicu pentru cele serbesci. —

Delegatiunea romana adi dominétia a parasitu Carlovétiu, lasandu dupa sine, ex concluso, pre Il. Sa Dlu eppu presedinte si pre Babesiu ca notariu si referinte, pentru d'a completá si legalisá cele necesarie, si d'a prepará cele ce au se urme. —

Carlovétiu, in 18/30 iuniu 1871.

(Pertractarile de impacatiune se apropia de incheiare.) N'asi poté dice cá — spre multimire comuna. Cu cátu mai multu ele se intetia si naintau, cu atá'a mai mari greutáti, chiar si pedeco intempinau. Dar despre acestea nu este timpulu se vorbimu asta data. Aiciá avemu numai se constatámu cá barbatii de frunte se trudeau in ambele parti, a dovedi marea necesitate de impacatiune amica, dar fie-care parte credea cá — *cea lalta ar avé si ar poté se ceda!* Intr'un'a toti au fostu de acordu, ca adeca sentiulu si reportulu de fraticiedu se remana in faci'a lumei neturburatu: Se vede cá spre acestu scopu mai vertosu Esc. sa, eppulu administratore patriarchalu, ieri, joi, dede o mésa de gala, o mésa stralucita, in onórea Delegatiunei romane, la care se siediu si manca si beu si toastá — trei óre întrege! Cauta se marturisimu cá in d'astea fratii serbi ne intrecu si ne lasa de parte inderetru. Noi romanii nici ideia n'avemu de astfelu de mese. Erau invitati toti membrii ambeloru Delegatiuni, toti eppii, notabilitatile Congresulu, clerulu, institutieloru si cetatieniloru; vr'o *trei-dieci si cáti-va*. Siampaniulu si alte vinuri fine se turnau in abundantia; toastele se urmau fora numeru, Primulu pacharu l'a redicatu Esc. sa administratorele pentru Maieitatea sa si cas'a domnitória; alu doilea totu densulu pentru Esc. sa Metropolitanu romanu b. Siaguna; alu treilea ér densulu pentru episcopulu presedinte alu Delegatiunei romane si intréga Delegatiune adaugendu indata si pre cea serbésca. Apoi a inchiatuu Il. sa eppulu Aradulu pentru Esc. sa eppulu administratore patriarchalu, multimindu in numele Metropolitanu romanu, in alu seu si alu Delegatiunei romane. Acum Dr. Suboticiu cu o elocintia stralucita a tienutu unu toastu lungu si petrundietoriu pentru „*marit'a natiune romana si solidaritatea si fraticietatea între natiunea romana si cea serba.*“ A urmatu

érasu eppulu administratore patriarchalu cu unu toastu pentru ilustrulu si devotatulu natiunei sale barbatu, secretariulu de statu Georgiu *Joanovicu*; indata apoi pentru prim'a familia romana, carei Ddieu i-a datu — pre langa avere, si in'ma si p'icepere pentru detorinti'a nationale, a nume pentru ilustrulu ei membru presinte Antoniu de *Mocioni*. Si ér s'a redicatu Dr. *Suboticu*, si ér a graitu unu toastu, plinu de entusiasmu, pentru acelu barbatu alu natiunei romane, carele nascutu in casa de plugariu, din opinea, prin zelu si studiu si activitate neobosita de dia si de nópte, prin lapadarea de sine si de plaoerile lumesci si chiar de cele mai juste preocupatiuni familiari, a devenitu viu esemplu, viua dovéda, despre modulu si calea prin cari se redica si se emancipa o natiune scapatata si impilata! (Dr. *Suboticu* posiede talentulu d'a electrisá pana la essaltare inimele ascultatoriloru sei; acést'a s'a aretatu si la ocasiunea de facia.) Dlu archimandritu *Angeliciu* a toastatu pentru clerulu romanu si reprezentantii lui de facia; Dlu protopopu romanu alu Versietiiuui *Joane Popovicu* a multiamitu in limb'a romana, in numele clerului romanu, si a inchinatu clerului si poporului fratiescu serbescu. *Babesiu* multumindu lui *Suboticu*, mai antaiu in limb'a romana, apoi si serbesce, a diu unu toastu mai lungu despre conducerea bisericeii, a culturai si chiar a natiunei, carea la popórale apesate ce stau in lupta cu apesatorii, mai naturalu si mai cu eficacia se intrunesc si man'a *Clerului*; citandu si variindu astfelu versulu romanu: „*Preoti cu crucea in frunte*,” — pofte: e fratiloru serbi ca „cátu mai curendu se-si aiba in capulu bisericeii si in frunte natiunei pre barbatulu doririloru comune, alu demnitati nationale, alu destinatiunei providentiale!” — Entusiasmulu ce a urmatu — nu se póte descrie; toti au alergatu la Esc. sa eppulu administratore patriarchalu *Stoicovicu* pentru a-lu felicita. Acést'a nu voiá se priméscu a supra-si aplicarea cuventelorulu lui *Babesiu*, dar vócea comuna ilu constrinse si elu se redicá si multumi, sprimandu-se ca — nu se tiene demnu de marea onóre si greu'a sarcina: totusi, déca va fi destinatiunea pevedintiei si voi'a natiunei sale, elu va luá-o si va portá-o cu incordarea tuturoru poteriloru sale; incredintéza in sa pre toti, ca déca sórtea va cadé pre altulu, elu celu d'antaiu va premerge cu esemplulu de supunere si ascultare — intru interesulu natiunei.

Astfelu inchinarile s'au continuatu, in cátu imparea ca nu vor se se mai gate. Printre ele se urmau desbateri si dispuete supra unor cestiuu bisericesci, nationali, scolari etc. Aceste interesante desbateri in tóta d'a se noescu si renoescu sub tim'ulu mesei; ele se concentra de comunu intre *Babesiu*, *Suboticu*, eppulu *Gruiciu* si *Mandiciu*. In timpulu din urma cu multu zelu si interesu s'a disputatu despre partea ce se cuvine clerului si inteligintiei mirene in vict'ia bisericesca si cea nationale. Difinitiuuile si aplicatiunile lui *Babesiu* au cuceritu inimele clerului serbescu intregu, si multi pre facia strigá: De ce n'avemu noi pre *Babesiu* in Congrosulu nostru! La acést'a oftare a clerului serbescu a contribuitu multu dlu eppu alu Aradului, carele totu mereu incredintá pre serbi, ca *Babesiu*, cea ce apera aici cu cuventulu, la noi a casa a doveditu cu fapt'a. — Ce diferentia intre votulu dlui eppu si barfelele protodiaconului seu *Goldisiu*! Dlu eppu de repetite ori cu adenca emotiune a sarutatu pre *Babesiu* pre frunte si i-a multiamitu pentru onórea ce a eluptatu bisericeii si clerului nostru aici in Carlovétiu. —

Aradu, in 3 iuliu 1871.

(O fapta generósa.) Dnulu conte *Fidel Königseg* cu ocas'unea visitarii bunuriloru sale in dominiulu *Tautiu*, convingendu - se despre deplorabil'a stare a bisericeii si scoléi nóstre gr. or. romane din amintit'a comuna: s'a induratu a dá unu donu marinosu pe sém'a bisericeii in suma de 200 fl. si pe sém'a scoléi asiderea 200 fl. de totu 400 fl. care suma in timpulu de adi este considerabila. —

Priméscu dara Ilustrulu si generosulu Dnu conte cea mai cordiala multiamita publica din partea Romaniloru de religiunea greco-orientala; dee ceriulu ca multi se-i imiteze acést'a fapta nobila! — P. —

Lipova in 30 iuniu 1871.

O calamitate, care pentru Lipova 'si are partea sa insemnata, vinu a Vi o descrié. Inca din 28 l. c. incepú o plóia mare in urmarea

careia Muresiulu crescú atátu de mare — dupa spus'a unora in restimpu de 19 óra la 7 urne — incátu mercuri nóptea spre joi 29 iuniu porni vr'o 15 plute de ale „mórai cu vapóru” si alti companioni — ce se aflau legate la malu — cari lovindu in podu — ilu rupse in cátu daun'a causata e neprecalculabila. Se mai vorbesce ca ar fi ruptu si vr'o trei patru mori, ér daun'a causata in Aradu la ambele poduri, alu calei ferate si alu cetatei, numai Ddieu o soie.

Ce voui dice despre semenaturi in urmarea plóiei, care nici acum nu vré se incete? Nimicu alta de cátu ca acele mai tóte stau inundate, parte de valurile Muresiului, parte de ap'a ce se stóroce de pe déluri. Si in semenaturi si fenetie daunele sunt immense.

Necasulu poporatiunei locale si tienutale e mare. Posesorulu 'si vede sperant'a usteneleloru sale nimicita. Lucratoriulu siedindu fora lucru — ca si cu manele legate — nu-si póte castigá nici pane. Maiestrulu si negutiatoriulu, n'au cui imbiá manufacturele si marfeleloru, patimescu tóte clasele pana la cele mai extreme doreri.

Nainte cu 2 septamani audisemu, ca unu ovreu avutu de aci dá crestiniiloru cucuradiu pe astéptare, metiulu (dóue mesuri) cu 7 fl. v. a. — ce va urmá de acum in colo, fiindu-ne dejá si comunicatiunea pana la restaurarea podului — de diumetate impédecata, — numai tristu, reu póte se fia.

In privint'a comunicatiunei, numai cine cunóscu bine locurile de aici 'si póte esplicá greutatea ce ne apésa. Drumurile sunt rele, fórté neglese, potu dice nefolosibile. O plóia buna, si ca se poti merge ori veni d. e. de la *Cuvesdia*, nu poti fora 4-6 cai la carutia, cu tóte ca ómenii din partile acelea, mai in tóte dílele — firesce candu e uscatiune — i vedi la *Lipova* carandu lemne, ér napoi mai bucuros i vedi mergendu cu carale góle, de cátu se incarce prundu (nasipu) pentru drumu, se vede ca nu i intiesce nime. Am cutreeratu *Ardélulu montosu*, umblatu-am prin *Ungaria* de média-nópte si nicairi nu am datu de drumuri neglese ca in cottulu *Temisiului*, respective in tienutulu *Lipovei*. Póte ca guvernulu comitatului nu va fi avendu cunoscintia despre drumuri, de aceea am cugetatu ca nu va fi fora intresu a atinge in publicu — ocazialminté, acést'a cestiuu. *Jonu Tuduescu.*

Catra tinerimea romana studiósá. *)

Fratiloru! Firmi in convictiunea ca tinerimea romana studiósá, matura si conscia, urmarese cu inco data atentiune totu ce se face si petrece in sinulu natiunii romane preste totu, si in specia in sinulu Romanimeii dintre *Tibiscu* si *Carpati*; ca ea si-inotéza, imbracisidéa si spriginesce ori-ce pasu ce se face de catra filii adevérati ai natiunii spre binele, salutea si fericirea ei, spre asigurarea viitorului ei; ca respinge, se revólta in internulu seu si tiene m'inte ori-ce vatemare, agressiune si atacu inimicu, indreptatu contra drepturiloru si intereseloru vitali ale poporului romanu, — subscrisii mandataru ai junimei romane studiósé de la *Universitatea pestana*, avendu tóte aceste consideratiuni in vedere, vinu a se adresá catra voi, fratiloru, nu spre a vi aretá important'ia vre unei séu altei idei, nici urgintea necesitate ce se semte pentru realizarea lor, cáci tóte acestea voi pré bine le sciti, cunosceti si intígeti, ci ei vinu a ve invitá fratiesce, ca se ve aliati cu densii, se adoptati pasulu loru si se ve faceti apostolii ideiloru salutarie printre mass'a poporului romanu, propagandu-le pana in ultim'a coliba.

Ei bine, fratiloru, se vi comunicamu dar si vóá, care este scopulu nostru, care planulu si modalitat'a activitatii nóstre spre unu asemenea scopu,

Natiunea romana de dincóce de *Carpati*, intre alte neumerate esegintie, semte astadi mai multu ca totdeun'a necesitatea imperativa a infiintáarii *Academiei romane de drepturi* si a unui *Teatru nationalu romanu*. Pasii facuti si mesurile luate pana acum intru realizarea acestor salutarie idei v' sunt vóá, fratiloru, totu asia de bine cunoscute ca si nóá; remane deci d'a ni cunóscu a um si detorinti'a, rolulu activitatii si directiunea ce avemu de luámu facia cu aceste intreprinderi. Si care póte fi óre rolulu ce nóá ni-ar compete la indeplinirea acestor opere? De siguru, ca n'are se fia altulu

*) Celelalte on. Redactiuni rom. inca sunt rogáte a luá notitia despre acestu felu de apelu.

decátu acél'a care ni stá in putere si suntemu capabili a-lu essecutá.

Singurele medilóce de cari noi potemu se dispunemu sunt spirituale, sunt morale, cu acestoa si prin aceste medilóce potemu s' trebue se lucrámu si se concuremu la infintia rea acelorú dóue focularie de cultura natiunale, de cultura romanéscá.

Pre acést'a cale, pre acestu terenu vastu, pot-mu fi siguri, ca nu vomu alterá intru nimicu alta intreprinderi séu dispusetiuni ce se vor fi facutu, séu vor avé a se face in acestu respectu si nu vomu collide cu nimene.

Pentru ca ori-ce intreprindere se aiba rezultatulu doritu, se recere mai inainte de tóte vointia tare, zelu si solidaritate, si tóte acestea nicairi nu se manitésteza mai eclatantu, si mai cu succesu, decátu in asociare.

Ve invitámu deci, fratiloru, ca se faceti si voi ceea ce a facutu tinerimea romana de la *Universitatea pestana*: se instituiti societati a nume pentru a dá moralminté mana de ajutoriu comitetelorú incredintiate cu realizarea ideiloru „*Academia romana de drepturi*” si „*Teatru nationalu romanu*.” Se vi imprimati aceste idei in inimele vóstre si se vi impuneti obligamentulu reciprocu, ca atátu in timpulu ferielorú, candu toti ve reintoróati la vetrele si caminele pariateci si veniti in contactu cu poporulu, cátu si cu alte ocasiuni, pre unde veti amblá si petrece, veti lumina poporulu despre important'ia si urgintea lorú necesitate; i veti vorbí la inim'a si sentiulu omanescu; ve veti pune apoi in co'ntielegere si cu alti inteligenti si fruntasi onesti; cu unu cuventu, veti indemná la contribui si oferte benevole, multu putienu, care din cátu are.

Cu colectarea contribuiiloru tinerimea nu se va insarciná, ci ea va avé numai se indice loculu, ca unde se potu depune, si adeca, unde nu va succede a se infintia unu comitetu anumitu, la antiest'a comunale séu preotulu localu, cari se vor insarciná cu tramitarea lorú la loculu destinatiunii, la comitetulu Asociatiuniloru transilvane in *Sibíiu*, respective la comitetulu pentru teatru nationalu romanu in *Pesta*.

Acest'a este rolulu nostru, fratiloru, si la casu candu invitatiunea nóstra ar aflá resunetele dorite si s'ar infintia undeva vre-o societate spre acestu scopu si in acestu sensu, ar fi bine a ne pune in corespundintia unii cu altii, ca se ne indemnámu si imbarbatámu reciprocu, se emulámu impreuna si se lucrámu mana in mana si cu inima romana. (Adress'a notariului: *Schützengasse*, Nr. 5.)

Déca este adevératu, ca natiunea, care are tinerime, are viitoriu, atunci aideti, fratiloru, se aretámu natiunei romane, ca ea are tinerime.

Pesta, 2 iuliu 1871.

Pentru Comitotu:

Gabrielu Mihályi jun., presiedinte.

Simeonu Margineanu, notariu.

Conchiamamu la adunare generala pre toti romanii din comitatulu Bihorului.

Partitele ungueresci din acestu comitatu se intrunescu si se co'ntielegu cum se proceda pentru ca la reorganizatiunea acestui municipiu comitatense, ce va se se intemple curendu in puterea nóuei legi municipale, se-si póta validá pretenziunile lorú.

Romanii inca au pretenziunii juste de validitatu, interese de salvatu: sunt pretenziunile si interesele natiunali. Fratii nostri conlocuitori au intielesu situatiunea bine, si asia cauta s'o intielegemu si noi, cáci desvoltarea vietiei publice numai atunci va fi salutaria pentru tíer'a intréga déca tóte popórale vor proceda pasu de pasu pre calea interesarii de binele comunu. Este dara si pentru noi ne esitatea aci de a ne intruni si a ne co'ntielege cum se procedemu ca se potemu intrá baremu in posesiunea acelorú putiene drepturi ce ni le imbiá insási legea.

Convinsi despre acést'a romanii din *Orade*, in conferint'a lorú din 13/25 iuniu n'aveucredintiatu, ca pre toti romanii din acestu comitatu se-i conchiamámu la o adunare generala pre d'a de 1/13 iuliu a. c. la ór'a 3 dupa médiadi in sal'a otelului de la „*Arborele verde*.”

Candu satisfacemu aceste onorifice incredintiaru, cu stima Ve invitámu pre toti si pre fie-care in parte, ca pre d'a numita se nu lipsiti de la detorinti'a ce ni-o impune santulu interesu alu mamei-natiuni.

Totodata Ve incunoscintiamu ca numit'a conferintia a compusu o comisiune de 11 insi

ca se faca unu elaboratu pentru constituirea unei reuniuni cu scopulu a priveghia interesele natiunali in cottu. Veniti a otari ca óre sentiti lipsa de asemene reuniune si carea si fia sórtea elaboratului?

Romaniloru! Vi tramitemu salutare, in bun'a sperantia ca la d'ia numita ne vomu revedé cu toti in amórea si frat'ia ce inspira incredere, consolida poterile si aduce pre Ddieu de ajutoriu celor'a, cari din cugetu curatu trudescu in aceesai cauza drépta.

Orade, 13/25 iuniu 1871.

Presiedinte interimalu: *Interimalu de notariu: Josifu Romanu m. p. Georgiu Popa m. p.*

Boitia (comit. *Zarandu*) iuniu 1871.

(Introducerea si aplicarea nóuei legi despre organizatiunea municipalorú; alegere de notariu; prognosticóne despre aplicarea legii municipali.) Legea despre organizarea municipalorú administrative inca in germenéle ei, la nenoroc'ia ei creare, a fostu unu obieptu de neodihna si ingrigire pentru tóte mintile si inimele adevératu constitutiunale si democratice, cáci spiritulu ei este spiritulu egemoniei aristocratice.

Si ingrigirile adevératiloru patrioti, n'au fostu neintemeiate, cáci dejá incepemu a senti efectele acelei legi.

La 15 iuniu, precum scimú, a fostu fisatu terminulu, candu se se faca dispusetiunile recerute pentru a pune in aplicare organizarea municipiului pe bas'a nóuei legi; acestu terminu abiá credu ca ar fi fostu neobservatu in vr'unu municipiu, astfelu si comitatulu nostru a cautatu se-si faca detorinti'a impusa prin lege.

Nu potu se presentu onorab. publicu nemica de interesu comunu de la acést'a sesiune de comitetu, voui numai se punu in vederea publiculu unu faptu de administratiune urmata dupa acea sesiune aici la noi in *Boitia*.

Inca in sesiunea trecuta a comitetului de comitatu s'a fostu luat unu concludu, ca notariatulu nostru a cercului *Boitia* se se imparta in dóue notariate, cáci fiindu pré mare, érá greu de administratu, — s'au facutu dispusetiunile de lipsa prin competent'ia judetiului de cercu, eseriundu-se concursule indatinatu.

Terminulu alegerei in ambele cercuri érá defíptu pre 17 l. c. in care diua comitele supremu, contele *Haller*, inca se aflá la noi la *Boitia* cu ocasiunea trecerii catra casa; si impintenatu de zelulu seu administrativu a participatu si densulu la alegere cu tóta activitate sa. — Trecuse dejá alegerea notariului pentru *Boitia* si urmá alegerea pentru celu nou creatu *Hartiegani*, aci contele *Haller* a demandatu judetulu cercualu se nu essecute alegerea de notariu pentru *Hartiegani*, ci pana la alte dispusetiuni se substituíesca la acestu locu pe unu individú, pré care-lu si recomandá cu tóta sollicitudinea; — judele de cercu, blandu si modestu, — cum este, si-a permis observarea, ca are se indeplinéscu concludulu comitetului inaintea carui nu-lu escusa poruncéla contraria a comitetulu, apoi individulu recomandatú spre substituire, se afla luatú sub cercetare criminala; — cei ce cunoscú pe contele *Haller* in persóna, 'si vor poté formá ideia despre ingamfarea lui la acést'a respundere a judetulu cercualu.

Alegere totusi nu s'a mai potutu face, ci judele de cercu a cautatu se substituíesca pana la alte dispusetiuni; — éca amesteoculu in administratiune prin alegere, éca ingerint'a si influint'a omnipotentá — autorisata prin lege, — éca tristele prognosticóne despre aplicarea sistemului d'a organizá municipiulu dupa nóu'a lege, éta despectarea dreptulu de alegere a civilorú in nóu'a liberal'a si democratic'a lege de organizare a municipalorú!!

Sé nu socotéscu in sa cineva, ca acést'a procedura n'ar avé aderintii sei, dorere, si dintre noi romanii; dupa actulu terminatu, ce-lu descriési, tocmai cáti-va romano-greci de aici in deputatiune au depusu omagiale lorú de recunoscintia si aderintia catra contele *Haller*.

La finea acestei corespundintie nu potú intrelasá aci neamintitu cumca dlu comite *Haller* inca este unu luptatoriu pentru reintroducerea feudalismului, despre care vi scrise stimatulu nostru barbatu *Borlea* si s'ar oferi a primi servitiulu de supremu comite gratis, firesce pentru ca sub masc'a gratuitatii cu atátu mai usioru se se amagiesca si corumpa poporulu.

Aurariu.

De langa *confiniulu militaru*, in 26 iuniu 1871.

Caletorindu dilele trecute spre Carlsdorf prin confiniulu militar si a nune la comand'a de regimentu de acolo, spre adenca dorere am espiariu ca corumperea, nemo-alitate si foradelegile intru atãta s'au incuibatu in unii dni de la eomanda, incãtu dora nici nu vi poteti inchipui. — Permeteti-mi se aducu spre demustrarea acestei asertiuni intemplanã din 19 iuniu ce merita cu atãtu mai vertosu a fi pusa in nãntea oo. cetitori, cu cãtu fapt'a nu se referesce numai la una individualitate ci la poporulu nostru intregu din confiniulu militar de sub regimentulu Carlsdorfului.

Am auditu multe vaete, am auditu preoti, ba chiar si de la unii domni oficeri romani din regimentu, ca unii dd. capitani de la Comande nu numai ca implinescu cu volnicia cele ce preserie legea, dar trecu si peste marginele acoleia insultandu si bajocorindu pre toti, — fia plugari seu de ori-ce professiune. — Si in adeveru m'am convinsu din propria esperiuntia ca dnii de la Comanda in crudimea si impilarile loru cu cari tracteãã poporulu romanu, mergu pana la degradarea demnitãtei nesci.

Dlu capitãnu Zupanu de la com. reg. de la Crisd. si-a facutu prin manierele sale pocite numele neumitatu la poporulu romanu de pe acolo, pe carele pururia ilu audimu vai-tandu-se in contra acestui dnu. —

In 19 iuniu me convinsei eu insumi despre manierele brutale ale acestui omu militar — pe care insa a-le descrie cu de a menuntulu, dupa tãte insusirile lui, nu afiu cu cale cãci numai a-si molestã pe oo. cetitori.

D. J. teol.

Beregseu, in iuniu 1871.

La cele publicate in on. „Albina“ nr. 48 a. c. prin ostilulu jude com. din Chesintiu me vedu silitu a responde, ca cu omeni ca dlui — carele in nesciunt'a s'a face ce nu scie, face a se serie prin altii cu intentiune malitiosa prin care me vatama pre mine si mai alesu pre bravulu Inspectoru Calaceanu, carele daca erã unu barbatu mai aspru, usioru potea aretã pre reu-taciosulu jude la autoritatea Comitãtensa spre a pune freu malitiei sale, injurandu legea bisericãsa in dõue ronduri.

Eu nu voi de felu se me demita la polemii cu unu omu ca acest'a carele cutedia a dice ca 3/4 (ce minciune grosa!!) din poporu sunt ai lui, — nu, vorbãsa altii — ba provocu pre Dnii din Aleusiu, cari participãã fora interesu la alegerea de invetiãtoriu in Chesintiu — pre consciunt'a sufletului se arete on. publicu adevèrulu, se spuãã daca acestu jude turburãtoriu de pace au fostu spriginu mai multu de cãtu de 10 — 15 individi in Comuna, si daca nu poporulu intregu a cerutu alegere pe carea Calaceanu — conformu statutului o si tienu.

Eu insa numai atãta voi si dicu *jupãnu-lui chinãsu*, ca de ce se teme, nu va scapã, a-deca de peccatulu si pedeps'a pentru talharãsa pusicatura platita cu 20 fl. v. a. si 2 sinege de grãu; da, dlui astepte ca lucrulu se va deso-peri si mai bine acumu dupa ce amicii si fratii dulci din band'a dsale — prin sedriã criminalã din Timisiõra cu datulu 9 iuniu st. n. a. c. fura incarcerati; fapt'a nici intru atãta nu se desco-peria daca inclit'a sedria Comitãtensa nu ar fi pasitu cu tãta strictetia.

Da, acest'a ilu face pre dlui a sberã fi a injurã, dar stai fertate — ca mi se pare ca o se es-pii cu ceialalti complici, pedeps'a meritatea trebe se ve ajunga pentru ca se ve faceti õmeni d'omenia, er on. publicu se se convinga ca cine este peccatosulu si de ce denuncia cu intentiune. —

Andreescu, invet. rom. conf.

Langa Colnicu, in Carasiu 16 iuniu 1871.

Onorat'a Redactiune a pretiuntului diu-rii „Albina“ va binevoi, in interesulu desradã-cinãrei nemoralitãtei si alu binelui publicu, a face locu spre publicarea unei intemplanã, ce arunca o pãta uriciõsa preste intregulu statu preotiescu.

Eu sum unulu de parerea celor ce potu afirmã, ca nu eschisivu preotii sunt caus'a, ca poporulu nostru, incatenatu fiindu multi secolu, nu pãte prosperã, cu credu ca nu numai preotii, ca cei ce sunt chiamati a lumina poporulu, si ai premer-ge cu esemple bune, sunt caus'a, ca poporulu

nu-si cunõsce adevãrãta sa puseitiune criti-ca, ca se lucre pentru emanciparea sa de jugulu apesãtoriu; dar dorere nu potu afirmã in genere despre toti preotii ca sunt patrunci de insemnãtãtea si santien'a chiamãrei loru, nu potu afirmã ca toti preotii sciu pastori turm'a astfelu, ca se li se pãta aplicã epitetulu de „luminãtoriu“ cãci multi dintre ei n'au enno-sciãntiile recerute pentru a se potã numi lu-minãtoriu. Nesciunt'a, intunereculu domnesce inca la multi.

Alesiu Capetianu, preotulu din Colnicu, acestu demoralisatu preotu a comis o crima pentru care nu numai ca preotu dar pre totu omulu dupa chipulu si asemenãrea lui Ddieu, l'ar condẽmnã la cea mai aspra pedepsã.

Intr'o sãra, pre la mediloculu lunei lui maiu, a plecatu mai susu atinsulu preotu A. C. din comun'a sa C. sub pretestu a merge la preumblãre — catra comun'a invecinãta Mu-niomu, unde sciundu ca docintele localu nu e a casa, l'a impinsu satan'a, a cercetã pre soc'ã acestuia — probalminte conformu convorbirei preavute cu densa — cu scopu de a stricã pa-acea si foricirea in cas'a omului; mai de multe ori i-a succesu a face soc'ã invetiãtoriu si se comita adulteriu, dar in fine totu stã proverbiulu ca: „bocalulu merge de atãtea ori la fontana, pana se sparge.“

Asia o pati si pop'a nostru; bietulu do-cinte, inversunatu pentru desfrenãrea popii si neoredintia muerii sale, hotari a se convinge despre fãim'a latita dejã mai nãntã, si ascunsu fiindu a intratu in chiliã de petrecere, ch'ar candu satan'a de popa a sedusu muierea lui unde fora multe preceugãtare, incepã a mi-ti-lu palmu cãtu de bine; pop'a bine batutu o luã la sana-tõsa, fora batu, palãria si dolama! —

Apoi pre langa tota nemoralitãtea sa si mai arõga rõla de dicãtore preste ceia lãti doi preoti din Comuna, mai hãrniei si mai mo-rali de cãtu densulu, elu lucre absolutu dupa voint'a sa, cea nici candu aplecatã spre bine — A supr'a portãrei acestui omu cu totulu demoralisatu facemu atentiu Ven. Consisto-riu ca foru competentu; cãci e spre rusinea in-tregei preotimii si e maru potrefu de care toti cei ce stau in atingere cu elu sunt amerintiãti cu stricãtiunea. Cu alta ocaziune mai multu, pa-na atunci fãimõsulu preotu e provocatu a rec-tificã acesto invinuri aduse in contra lui. —

Unu P. S. din vecinãtãte.

A V I S U.

Comitetulu societãtii pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovina a decisu, con-formu cu §§. 13 si 20 p. 2 din statute, a se tienẽ *Adunãrea generalã* in Cernãuti marti in 6/18 iuliu 1871 la 10 õre de deminãtia in sal'a Magistratului.

Subscripii conchiãmandu in poterea §. 17. *Adunãrea generalã* pe numit'a di, au onõre de a face onoratului Publicu respectuos'a in-vitare ca se binevoiesca a participã la acẽsta *Adunãre*.

Programulu *Adunãrii* va fi urmãtoriu:
1) Reportulu Comitãtului despre lucrã-rile sale in anulu 1870;
2) Incuviintãirea bugetului societãtii pe anulu 1871;
3) Discursuri si propuneri privitorie la interesele societãtii;
4) Alegerea de cinci membri ai Comite-tului conformu §. 14, p. 1 si §. 18;
5) Alegerea comisiunii de trei membri spre cercetãrea socoteleloru anului 1871 con-formu §. 14, p. 6.

Cernãuti, in 8/20 iuniu 1871.

Georgiu Hurmuzachi, Mihãiu Calinescu,
presiedinte. secretariu.

I n v i t a r e.

Subsemnatulu are onõre a invitã prin acẽst'a pre toti DD. invetiãtoriu rom. din tract. protopop. alu Temisiorii la o amicabila con-sultãre — pre di'a de 2 iuliu st. v. a. c. dimi-nãtia in scõla rom. din suburb. Fabricu alu Temisiorii, — cu scopu d'a infintia o „*Reuni-une tractuala*“ a invetiãtoriloru.

Speru ca fratii invetiãtoriu nu se vor are-tã indiferentiãcia de o astfelu de intre-prindere frumõsa, care atinge starea misera a nõstra, ci si vor intinge man'a unulu altuia, ca astfelu in fine se ni ajungemu maretulu scopu!

Despre rezultatulu acestei adunãntie, vomu relatã on. publicu cetitoriu la timpulu seu. Beregseu, in 22 iuniu 1871.

Andreescu, invet. rom. confes.

Invitare de prenumerãtiune

la cartea intitulatã „*Numa Pompiliu, alu doilea rege dupa Romulu.*“

Tõte nãtiunile europene mai culte se potu laudã, ca posedu cãrtile classice latine traduse in limbele sale; noi, desi semtimu trebuint'a loru, avemu inca prã putiene astfelu de tra-duceri.

Cãrtile classice au acea proprietate, ca cuprindu in sine tãte agendele mai momentõse in vieti'a omenesca. Aci se dau doctrine despre educãtiune, despre morala; trãsuri din vieti'a si datinele popõraloru antice; narãtiuni despre cultulu diecescu, descrieri de rebelu, de fapte eroice; novele de amoru, de amicitia; schitie de legislatiune, de industria si agricultura, cu unu cuventu, totu ce a mai interesãntu de sciutu, se afla dupa o ordine essemplãria cuprinsu in opurile classice.

Avendu cartea intitulatã tãte aceste ca-litãti, cãtu me magulescu, ca va fi cetita cu cea mai viua placere, vinu a rogã pe On. Pu-blicu cetitoriu, ca se binevoiesca a me sprigini cu necesariã prenumerãtiune la edãrea acestui opusculu atãtu doctrinalu, cãtu si de-sfãtãtoriu.

Cuprinsulu cãrtii e: educãtiunea lui Numa in cas'a intieptului Tului, svaturile acestuia; povestir'a despre rapirea Sabineloru, rebelulu purcesu de aci si pacificãrea. Numa merge la Roma, se inrolãã la armãta lui Romulu; batãliile acestuia cu popõrale vecine si subjuga-rea loru; fãptele eroice ale lui Numa; elu se inamurãã in Ersilia, fic'a lui Romulu. Uide-rea lui Tãtiu, a regelu Sabiniloru, rescõla a-cestor'a. Numa respinge man'a Ersiliei, din care cauza se esilãã. Leu si Camila; istoria acestoroi doi amanti, amici ai lui Numa. Ci-um'a in Roma, mõrtea lui Romulu. Numa se re-võca din esiliu, ca se ocupe tronulu; Ersilia rescõla popõralã Italiã contra Romei, Numa ii invinge fora versãre de sãnge si face pace du-rabila. Leu afla pe tata-seu Zoroasteru; inter-esãnt'a istoria a acestui reformãtoriu religiu-nãriu: Numa se face ginerele lui Zoroasteru. Fruptele pãcii sub regimulu lui Numa de 45 de ani. Legislatiunea, institutiunile de statu, introducerea calendariului si alte date intere-sante, de cultu, justitia, amoru, amicitia, indu-стриã si agricultura.

Stilulu amesuratu materiei e fõrte popu-lãriu. Ortograf'a dupu editiunea mai nõua a mea in limb'a germanã „*Die Orthographie der römãnischen Sprache*“ tipãrita estu anu in Pe-sta, identica cu a „*Albinei*“ si „*Federatiunei*.“ Cartea va constã cam din 12—14 cõle tipãrite. Pretiulu unu fl. v. a. de essemplãriu. DD. colectanti, cari vor binevoi a-si dã uste-nãla de a-mi spriginã intreprinderea, vor avẽ de la diece essemplãria unulu gratis.

Dupa subtrãgerea apeselor de tipãriu, castigulu ce va resultã de la vendiãrea cãrti-loru dupa computulu meu de 100 fl. v. a. e menitu ca unu ofertu micu de la mine pentru fondulu diecesanu din Carãnebesiu.

Primescu prenumerãtiune si de dreptulu de la fie-care abonentu sengurãtia, caruia se va spedã essemplãriu prenumeratu prin posta. —

Epistõtele sunt a se adresã subscrisului traductoriulu la *Dognãcska* (cottulu Carasiu.)

Michãiu Velceanu,
parochu gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de in-vediãtoriu din comunele P. m. Valani, si P. m. Campani, protopresviteratulu Popmezeului, com-itãtulu Bihoru, cu care sunt impreunate emolu-mintele urmãtorie: 84 fl. v. a. 10 cubule bucate, diumetate grãu si diumetate cucurudiu, 8 orgii de lemne, 2 mesuri fasõle, 100 portioni fenu, cuartiru liberu si o gradina de legume.

Doritorii de a ocupã acẽsta statiune sunt avisati, ca recursurile provẽdute cu testimoni- despre absolvãrea sciintieloru pedagogice, ate-statu despre portãrea morala si estrãsu de bo-tezu — a le tramite in restimpu de 15 dile de la antãta publicãre rasmului dnu protopresviteru Ambrosiu Marchisiu in *Varasieni*, (Varosány). Datu in P. m. Valani, 6/18 iuniu 1871.

Comitetulu parochialu.
Cu invoieãrea mea:
Ambrosiu Marchisiu,
protopopu si inspect. cerc.

1—3

Concursu.

Nr. 13/ 871.

La gimnasiulu publicu romanu de relig. ort. or. din Brasiovu au devenitu vacante ur-mãtõriile dõue pãsturi de profesori:

1. unu postu de profesor pentru limb'a si literatur'a latina si elina;

2. unu postu de profesor pentru mate-matica si fisica, pentru a caror'a ocupare se e-scrie prin acẽst'a concursu.

Doritorii de a ocupã vre-unulu din postu-rile acestea, se binevoiesca a asterne la sub-scriis'a Eforia celu multu pana la 15/27 aug. a. c. concursule loru inõsoite de docu mentele prin care se dovedesca: a) ca sunt dupa na-tionalitate romani de religiunea ort. orientala, b) ca au condita morala si politica buna, c) ca au calificãtiunea pentru postulu, la care competãã, care calificãtiune se documenteãã prin testimoni de maturitãte si prin atestatu despre absolvãrea cu succesu a facultãtii filo-sofice de la vre o universitate, seu eventual-minte a unui institutu technicu. — Se intielege de sine, ca acei competitori, cari seu prin essa-mene formalõ de la universitate seu prin prac-s'a castigãã pana acuma, potu dovedã quali-fiãtiune mai mare, vor fi preferiti.

Salariulu anualu impreunatu cu fie-care postu este 800 fl. v. a., inãntãre la 900 si pensiunãre.

Profesorulu alesu servesce anulu primu de probã, dupa implinirea acestuia se va de-numi definitivu, deca va fi depusu essamenulu de profesura conformu prescrieloru Statutulu Bisericeal nõstre ort. or.

Brasiovu, 3/15 iuniu 1871.

1—3.

Eforia scõleloru centrale rom. gr. or.

Concursu

Pentru ocuparea parochiei vacante din comun'a bisericãsa gr. or. *Prisaca*, protopopiatulu Carãnebesiului, se escrie, in urm'a conclusului Comitãtulu parochialu, cu terminu pana la fineã lui iuliu a. c. c. v.

Emolumentele sunt: una sesiune completa de pamentu parochialu; birulu de la 180 de case a 1 1/2 patrãriu de metru de cucurudiu in boabe, si venitulu stolariu dupa usulu de pana acuma.

Doritorii de a ocupã acẽsta parochia se-si indrepte petitiunile catra comitetulu pa-rochialu prin protopresbiteratu, instruindu-le cu atestãtele recerute de Stat. org., a nume se nu lipsesca atestatul de calificãtiune de la ven. Consistoriu, precum nici celu de porta-re morala.

Cei ce nu vor produce atestãtele preserise seu se vor intardiã cu petitiunile, nu vor fi luati in considerãtiune.

Prisaca, 23 maiu 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlui protopresbiteru
2—3 Nic. Andreeviciu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiãtoriescu in clasã III. elementãra din orasiulu *Nadlacu* (Nagy-lak) se deschide concursu de la a trei'a publicãre pana in 15 aug. c. v.

Emolumentele sunt: 300 fl. v. a. 6 orgii de lemne si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupã acestu postu sunt avisati a produce pe langa celelalte documinte de lipsa si testimoni de calificãtiune de la Ven. Consistoriu arãdanu. —

Concurrentii, cari pe langa documinte bune pricepu si limb'a serbãsa — vor fi preferiti.

Recursurile se se tramita subscrisului comitetu.

Nadlacu (comit. Cianãdu,) 23 maiu 1871
2—3 Comitãtulu parochialu.

Prolungire de terminu concursualu.

Din unele cause intrevenite, terminulu alegerei de invetiãtoriu in comun'a *Nereu-Dugosello s'a* prolongitu pana in 29 iuniu a. c. st. v., pana candu totu se vor mai primi suppli-ce de concurentia.

Checia-rom. 10 iuniu 1871.

In contielegere cu Comitãtulu parochialu din Nereu-Dugosello.

Georgiu Gataiantiu m. p.
2—3 inspectoru cerc. de scõle.

TELEGRAMU.

La incheiãrea foii primãramu din A r a d u urmãtõriile:

In loculu siedintiei publice a studentiloru romani se va representã in padrutiã orasiului o comedia originãria *) de diletantii arãdani, apoi se va arãntã saltu, la ce on. publicu este cu tãta onõrea invitãtu. GEORGIU MURARIU.

*) Din nelegibil'a telegrama nu poturãmu descifrã ca ce „o m e d i a“ se va representã. Red.